

i den private sektor, og som har sit hjemsted på den pågældende medlemsstats område, jf. *stk. 1, litra c.* Efter artikel 7, *stk. 2 sammenholdt med stk. 3*, kan staten tage forbehold om ikke at fastsætte straffemyndighed i et eller begge tilfælde eller om kun at fastsætte straffemyndighed i særlige tilfælde eller på særlige betingelser.

Endelig har en medlemsstat, der i henhold til national lovgivning ikke udleverer egne statsborgere, pligt til at sikre, at den har straffemyndighed i tilfælde, hvor lovovertrædelsen begås af dens egne statsborgere uden for dens område, jf. artikel 7, *stk. 4*.

Artikel 8 indeholder bestemmelser om gennemførelse af den fælles aktion. Det fremgår heraf, at hver medlemstat senest to år efter den fælles aktions ikrafttræden (dvs. senest den 31. december 2000) skal forelægge passende forslag til gennemførelsen af den fælles aktion, som skal behandles af de kompetente myndigheder med henblik på vedtagelse. Rådet vurderer på grundlag af passende oplysninger, hvorvidt medlemsstaterne har opfyldt deres forpligtelser i henhold til den fælles aktion, senest tre år efter dens ikrafttræden.

4.6. Gældende ret

4.6.1. Regler om bestikkelse af personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv, findes i straffelovens § 122 og § 144. Disse regler suppleres af straffelovens § 299, nr. 2, om bestikkelse i private retsforhold (returkommission), jf. pkt. 4.6.7. I det følgende redegøres i hovedtræk for reglerne om bestikkelse af personer i offentlig tjeneste eller hverv.

Straffelovens § 122 angår den såkaldt aktive bestikkelse. Efter bestemmelsen straffes den, som yder, lover eller tilbyder nogen, der virker i offentlig tjeneste eller hverv, gave eller anden fordel for at formå denne til at foretage eller undlade noget, hvorved den pågældende ville gøre sig skyldig i pligtstridig handlemåde, med fængsel indtil 3 år eller under formildende omstændigheder med hæfte eller bøde.

Straffelovens § 144 angår den såkaldt passive bestikkelse. Bestemmelsen fastsætter, at når nogen i udøvelse af offentlig tjeneste eller hverv uberettiget modtager, fordrer eller lader sig tilsiige gave eller anden fordel, straffes den pågældende med hæfte eller med fængsel indtil 6 år, under formildende omstændigheder med bøde.

Udtrykket »offentlig tjeneste« omfatter bl.a. dommere og andre ansatte ved domstolene. Endvidere omfattes beskæftigelse i forvaltningen, uanset om forvaltningsudøvelsen består i at træffe afgørelser eller udøve faktisk forvaltningsvirksomhed, f.eks. trans-

port, undervisning og behandling. Det er således uden betydning, om arbejdet svarer til det arbejde, der også udføres i private virksomheder. Ansatte i særlige forvaltningsenheder, f.eks. Danmarks Nationalbank, er normalt også omfattet af udtrykket »offentlig tjeneste«. Det samme gælder medlemmer af udvalg og råd, der er oprettet i henhold til lov. Tjeneste i koncessionerede selskaber anses derimod ikke uden særskilt bestemmelse herom som »offentlig tjeneste«.

Ansættelsesforholdets eller funktionens nærmere karakter er uden betydning for anvendelsen af straffelovens §§ 122 og 144. Således er f.eks. tjenestemandsansatte, overenskomstansatte, kontraktansatte, midlertidigt ansatte og deltidsbeskæftigede omfattet af bestemmelserne.

Udtrykket »offentligt hverv« omfatter både tilfælde, hvor hvervet beror på valg, og tilfælde, hvor hvervet beror på kontrakt eller pligtmæssig tjeneste. Bl.a. medlemmer af Folketinget er derfor omfattet af dette udtryk. Også ministre er omfattet. Om ministres ansvar for deres embedsførelse gælder i øvrigt de særlige regler i ministeransvarlighedsloven, jf. lov nr. 117 af 15. april 1964, og lov om Rigsretten, jf. lovbekendtgørelse nr. 641 af 17. september 1986. Udøvelse af »offentligt hverv« antages normalt også at foreligge i tilfælde, hvor funktioner på det offentliges vegne udøves i virksomheder, der er organiseret som erhvervsdrivende selskaber. Desuden kan der i særlovgivningen være fastsat bestemmelser, der gør bl.a. straffelovens § 144 anvendelig på virksomhed, der kræver autorisation, f.eks. advokater og advokatfuldmægtige, jf. herved retsplejelovens § 129.

I det følgende benyttes betegnelsen »tjenestemand« for alle disse personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv.

Det er i forarbejderne til straffeloven forudsat, at lovens bestemmelser om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv alene omfatter personer, der virker i dansk offentlig tjeneste eller hverv. Straffelovens § 122 giver således ikke mulighed for at straffe den, der bestikker en person i udenlandsk offentlig tjeneste eller hverv. Tilsvarende er det ikke muligt efter straffelovens § 144 at straffe personer ansat i udenlandsk offentlig tjeneste eller hverv eller i en international organisation for at modtage bestikkelse.

4.6.2. Udtrykket »gave eller anden fordel« i § 122 og § 144 omfatter både økonomiske og andre fordele, f.eks. tilsagn om personlige gentjenester. Det er endvidere uden betydning, om fordelene skal komme andre end tjenestemanden til gode, f.eks. den pågældendes ægtefælle, børn eller andre, hvis fordel tjenestemanden har interesse i.